

[Statsministeren.]

landsfogedstillinger nedlægges til fordel for oprettelse af et landshøvdingembede. Et herpå sigtende forslag om tillæg til normeringsloven er allerede under udarbejdelse.

Det ærede medlem hr. From kom, under sin omtale af forslag til lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser, nærmere ind på bestemmelsen i § 24, der angår rigsdagens Grønlandsudvalg. Jeg vil gerne i det udvalg, der nu bliver nedsat om lovforslagene, drøfte, om man i paragraffens stk. 7 skal ændre bestemmelsen om, at statsministeren „kan“ forelægge rigsdagens Grønlandsudvalg udkast til budget m. v., til, at statsministeren „skal“ forelægge disse udkast i udvalget. Men jeg vil gerne allerede på nuværende tidspunkt understrege, at jeg anser nærmere kontakt mellem den for Grønland ansvarlige minister og den grønlandske administration på den ene side og rigsdagens Grønlandsudvalg på den anden side for selvfølgelig og for nyttig og betydningsfuld. Vi kommer jo her i stor udstrækning til at arbejde med langsigtede problemer, og det er i alle tilfælde mit bestemte ønske, at rigsdagen og rigsdagens partier skal tage del i dette arbejde og til stadighed være underrettet om de fremskridt, der gøres.

Det ærede medlem hr. From var endvidere inde på bestemmelsen i samme lovforlags § 23, der omhandler administrationen af Østgrønland og Nordgrønland. Også dette spørgsmål vil jeg kunne gøre nærmere rede for i udvalget, men jeg vil gerne straks sige, at det har været tanken at fortsætte administrationen i overensstemmelse med de retningslinier, man hidtil har fulgt, og i overensstemmelse med de nye veje, som kommissionen har peget på til en udbygning af befolkningens erhvervsliv også for disse to områder. Det er min opfattelse, at det, man navnlig skal lægge vægt på ved denne bestemmelse, er i og for sig det negative, at tiden endnu ikke er moden til for Nordgrønlands og Østgrønlands vedkommende at gennemføre de bestemmelser, som vi nu går til at gennemføre for det langt mere europæiserede og industrialiserede Vestgrønland.

Det ærede medlem hr. From var endvidere inde på spørgsmålet om den af kommissionen foreslåede spiritusordning, og andre ærede ordførere berørte også dette spørgsmål. Jeg er bekendt med, at netop dette problem har været genstand for meget indgående alvorlige drøftelser i kommissionen, drøftelser, hvorunder man også har overvejet spørgsmålet om at tilrettelægge en ord-

ning svarende til den, der er gældende i Sverige, og som det ærede medlem hr. Kristen Amby nævnte. Kommissionen er imidlertid meget tilbage herfor, idet denne svenske ordning efter de sagkyndiges skøn er forbundet med meget betydelige ulemper og næppe frembyder større sikkerhed mod misbrug end den helt frie udskænkning, som vi har her i landet, når den vel at mærke er belagt med meget væsentlige, betydningsfulde og mærkbare afgifter, som man kender det herhjemme. Men det er en given ting, at selve det spørgsmål er et problem, som det er rimeligt at tage op til alvorlig drøftelse i det kommende udvalg; for ingen kan komme væk fra, at det er uhyre betydningsfuldt, hvilken linie den danske rigsdag lægger her, når spiritus gives fri på Grønland.

Spørgsmålet om at ophæve den særlige grønlandske mønt og lade dansk mønt være gangbar i Grønland, således som det ærede medlem hr. From også nævnte, vil jeg naturligvis gerne drøfte i udvalget. Der ligger imidlertid ikke noget principielt til hinder for, at man går den vej, som det ærede medlem pegede på. Når man indtil nu har opretholdt en særlig grønlandsk mønt, skyldes det væsentligst kontrolhensyn.

Jeg tror ikke, det ærede medlem har ret, når han siger, at det at have særlig grønlandsk mønt på Grønland fremkalder mindreværdsfølelse. Jeg kan huske, at da vi for Færøerne var ved at lave den nye hjemmestyreordning, var et af problemerne de færøske penge. Det var netop et udpræget ønske, at vi ikke uden videre overførte de danske penge til Færøerne. Man ville have pengesedler og mønter, på hvilke man kunne se, at det var færøske penge, og der måtte, som det vil erindres, træffes en særlig ordning med nationalbanken i denne henseende. Det var sådanne ønsker, man havde på Færøerne. Jeg tør ikke sige, hvordan det bliver i Grønland.

Til det ærede medlems bemærkning om den turistmæssige interesse, der er knyttet til Grønland, vil jeg sige, at disse forslag i sig selv åbner mulighed for, at danske statsborgere fremtidig vil kunne rejse til Grønland; jeg ser med megen sympati, at danske borgere i større udstrækning end hidtil vil besøge Grønland, og jeg vil gerne medvirke til, at den mulighed bliver åbnet også for andre landes statsborgere, der kunne ønske at komme som turister til Grønland. På den anden side regner jeg med, at netop det ærede medlem hr. From som repræsentant for et liberalt parti vil være enig med mig om, at det ikke kan være en grønlandsk